МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародний

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни «Управління проектами в охорони здоров'я»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити. Семестри: I 1 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул.Пастера, 2А.
Викладач (-і)	завідувач кафедри, к.е.н., доц. Рудінська Олена Володимирівна професор кафедри, д.е.н., доц. Борщ В. І. професор кафедри, д.е.н., проф. Мартинюк Олена Анатоліївна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Гузь Дар'я Олександрівна, відповідальна за організаційно-виховну роботу кафедри +380962228051 daria.huz@onmedu.edu.ua Дергунова Ольга Ігорівна, лаборант кафедри +380932368307 E-mail: kafedramoz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – є сукупність теоретично-методологічних підходів та практичних аспектів формування методології розробки і впровадження, науково-дослідного проекту в системі охорони здоров'я, від етапу створення і розвитку концепту до стадії готового проекту, в рамках сформованого бюджету та термінових границь.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: економіки охорони здоров'я, біоетики, менеджменту, медичного права, біостатистики, клінічних дисциплін професійного спрямування, філософія та методологія науково-медичного пізнання, академічна доброчесність і професійна етика наукової діяльності, методика викладання у вищій школі

*Постреквізити: м*едична інформатика та математична статистика, ораторська майстерність науковця, медична апаратура, обов'язкові та вибіркові компоненти поглибленого вивчення спеціальності, що передбачає інтеграцію з дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності .

Мета дисципліни: є набуття здобувачем освітньо-наукового рівня доктора філософії теоретичних знань, формування професійних компетентностей та практичних навичок в галузі управління проектами, як парадигми системного, процесного та ситуаційного підходів, для ефективного використання отриманих знань в процесі формування та реалізації науково-дослідного проекту в системі охорони здоров'я.

Завдання дисципліни:

Вивчення організаційно-економічних відносин, які визначають процедуру управління проектами як ідеєю наукового дослідження в системі охорони здоров'я відповідно до Національної концепції розвитку системи громадського здоров'я.

Освоєння основ процедури зародження, розробки і впровадження ідеї проекту як теми науково-дослідницької роботи з подальшої її захистом на здобуття наукового ступеня «Доктор філософії» і «Доктора наук» в вищих навчальних закладах.

Формування вмінь та навичок щодо комплексного дослідження ринку медичних послуг, використання знань про маркетингове планування проектів в системі охорони здоров'я.

Формування вмінь та навичок щодо визначення вартості розробки та реалізації проектів в охороні здоров'я, а також системи контролю за його ефективністю.

Формування вмінь та навичок щодо фандрейзінгу та використання ресурсів в проектній діяльності, технологій стратегічного планування та аналізу, методів бізнес-планування.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Очікувані результати:

У результаті вивчення дисципліни:

Аспірант (здобувач) має знати:

— теоретичні та методологічні основи управління проектами, тенденції його розвитку у публічному секторі, та роль у забезпеченні належного рівня та якості надання послуг охорони здоров'я;
— характерні особливості проектів у сфері охорони здоров'я та розуміти основи розроблення суспільно-важливих проектів, зокрема, відповідно до стратегічних пріоритетів розвитку системи охорони здоров'я на місцевому та регіональному рівнях;
— сутність інноваційності проектів розвитку у сфері охорони здоров'я ;
— системи формування, розподілу та освоєння освітніх та наукових грантів на національному та міжнародному рівні;
— базові засади маркетингової діяльності та маркетингового планування проектної діяльності в системі охорони здоров'я.
— умови участі та технологію підготовки заявки на грант, планування та розподіл ресурсів, контроль за їх використання та звітування за гранові кошти;
— формування структури проекту, технологію розробки проекту та систему управління якістю проектів.

Аспірант (здобувач) має вміти:

- *п*риймати управлінські рішення із забезпечення і реалізації проектної діяльності закладів охорони здоров'я;
- володіти технологіями управління системою охорони здоров'я, плануванням,

організацію та контролем виконання завдань державних, регіональних, галузевих (міжгалузевих) програм і проектів розвитку відповідної території чи галузі;
- управляти ресурсами медичної установи з позиції ефективності, планувати ціни на медичні послуги в закладах охорони здоров'я державної та приватної форм власності в процесі формування та розвитку проектної діяльності;
- визначати ефективність діючих форм і методів управління проектами за результатами аналізу результатів дослідження на завершальних стадіях проекту, на основі вітчизняного і зарубіжного досвіду в контексті європейської інтеграції;
- планувати та розробляти конкурентні стратегії формування та реалізації проекту на ринку медичних послуг, в тому числі маркетингові, на основі технологій стратегічного аналізу;
- розробляти бізнес-стратегії та бізнес-плани інвестиційних та соціальних проєктів в сфері охорони здоров'я.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі семінарських занять (44 аудиторних годин 4 год. – лекцій, 40 год. семінарські заняття); організації самостійної роботи здобувача (46 годин).

Методи навчання.

Викладання обов'язкової дисципліни «Управління проектами в системі охорони здоров'я», відбувається у формі лекцій, семінарських занять та самостійної роботи аспірантів. Забезпечується методичними розробками для кожної лекції та семінарського заняття, наочними засобами для кожного заняття (презентації, відео лекції), інформаційні ресурси кафедри, структурованими алгоритмами контролю знань та вмінь.

Лекція:
- словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації);

- Самостійна робота при вивченні вибіркової навчальної дисципліни забезпечується методичними розробками з самостійної роботи, наочними засобами навчання (відеолекції, презентації), інформаційними ресурсами кафедри, тематикою самостійних робіт, структурованими алгоритмами контролю знань та вмінь.

Самостійне виконання індивідуальних завдань, підготовка презентацій для захисту індивідуальних завдань.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.
Системний підхід в управлінні проектною діяльністю в закладах охорони здоров'я

Тема 1. Сутність системного управління проектами в охороні здоров'я

Суть поняття управління проектами. Основні характеристики проекту, які відрізняють його від інших видів робіт, які виконуються в організаціях. Передумови, джерела, причини та ключові напрями змін сучасного середовища проектного управління. Поняття менеджмент-орієнтованого управління та менеджменту охорони здоров'я, їх ключові ознаки та принципи функціонування. Особливості розроблення документів стратегічного характеру (стратегій, програм, концепцій, проєктів) у сфері охорони здоров'я та надання медичних послуг. Системні властивості проекту. Методологія системного аналізу. Групи процесів управління проектами.

Тема 2. Формування і наповнення структури проекту, з використанням критеріїв WBS та SWOT - аналізу

Стратегічне планування в системі проектного менеджменту. Принципи та процедура SWOT – аналізу. Функції, підсистеми та методи управління проектами. Підсистеми управління проектом включають: управління змістом і обсягами робіт, часом, тривалістю, вартістю, якістю, поставками, розподілом ресурсів, ризиками, та інформацією. Методи управління проектами.

Ініціація проекту. Планування цілей проекту. Розробка ієрархічної структури робіт (WBS). Підтвердження цілей проекту. Контроль над змінами цілей.

Загальна характеристика та значення структуризації проекту. Основні завдання структуризації проекту. Основні підходи до структуризації проекту.

Можливі помилки структуризації проекту. Поєднання структур проекту. Організаційної структури проекту та структури витрат проекту.

Тема 3. Розробка проекту в системі охорони здоров'я з урахуванням критеріїв SMAPT та життєвого циклу проекту.

Поняття життєвого циклу проекту та зміст основних його фаз. Класифікація проектів в залежності від ЖЦП. Виокремлення проектів за такими ознаками, як масштаб, складність, термін реалізації, вимоги щодо якості, вимоги щодо обмеження ресурсів, рівень учасників, характер цільового завдання, головна причина виникнення проекту

Ініціалізація проекту: розробка концепції проекту, формування ідеї проекту, попереднє прояснення цілей та завдань проекту, передпроектні дослідження можливостей виконання проекту, заключні проектні дослідження. Структура проектного аналізу: технічний аналіз, комерційний аналіз, фінансовий аналіз, екологічний аналіз, організаційний аналіз, соціальний аналіз, економічний аналіз.

Тема 4. Маркетингові стратегія дослідження та планування процесів розробки і впровадження проектів в охороні здоров'я

Організація робіт на етапі розробки проекту. Загальна послідовність проектного аналізу. Поняття «планування проекту» та основна мета планування. Складові системи планування проекту. Основні та допоміжні процеси планування. Методологічні підходи до планування проектів (принципи планування проектів). Зміст концептуального, стратегічного та тактичного планування.

Маркетингове планування життєвого циклу проекту як процедура управлінського вибору. Учасники й оточення проекту. Життєвий цикл проекту. Схеми управління проектами. Сутність сіткового та календарного планування. Поняття та доцільність розробки сіткового графіка. Методи календарного шанування. Сіткові графіки: основна мета та завдання розробки. Основні принципи побудови та відмінності стрілчастих графіків та графіків передування. Види логічних зв'язків у сіткових графіках. Побудова умовних діаграм. Система PERT. Методологія обчислення параметрів сіткового графіка: ранніх та пізніх строків початку і закінчення, визначення критичного шляху, критичних та некритичних робіт, запасу часу по некритичних роботах.

Тема 5. Управління ризиками, непередбаченими ситуаціями і процесами проектів в системі охорони здоров'я

Ідентифікація ризиків проекту. Оцінка ризиків проекту. Розробка реагування на непередбачуваної ситуації проектної діяльності в системі охорони здоров'я. Моніторинг і контроль ризиків.

Оцінка ефективності проектів. Принципи оцінки ефективності проектів. Основні показники ефективності проектів (чиста теперішня вартість, внутрішня норма доходності, строк окупності, індекс прибутковості) їх переваги та недоліки. Визначення стратегії нівелювання ризиків проекту.

Змістовий модуль 2.
Організація проектного управління в науково-практичних дослідженнях

Тема 6. Формування організаційної структури проектної діяльності

Організаційна структура управління проектами. Особливості планування людських ресурсів. Середовище оточення проекту. Характеристика зовнішнього та внутрішнього середовища проекту. Поняття та основні характеристики команди проекту, підходи до її формування. Фактори формування та розвитку команди проекту. Основні підходи до формування команди.

Планування організації проекту. Вплив структури організації на ефективність проекту. Призначення персоналу проекту. Планування взаємодії проектної команди. Розподіл інформаційних потоків в проектній команді. Облік виконання обов'язків і завдань в команді. Адміністративне завершення проекту. Основні параметри, за якими може здійснюватися декомпозиція проекту: компоненти продукту, процесні або функціональні елементи діяльності організації; етапи життєвого циклу проекту; підрозділи організаційної структури; географічне розташування. Методологічні основи структуризації проекту. Правила та основні етапи структуризації.

Тема 7. Методологія розробки команди проекту та конфліктологія

Склад учасників проекту. Чинники, що впливають на склад учасників. Лідерство та керівництво в команді. Мотивація персоналу. Поняття та основні положення сучасних теорій мотивації. Розвиток команди проекту.

Сучасні підходи генерації ідей. Мозковий штурм як процедура колективної творчості. Визначення мозкового штурму, етапи, переваги. Правила проведення та умови використання різних підходів до генерації ідей.

Конфліктологія в управлінні проектами. Функціональний підхід до конфліктів. Конвергентний підхід до конфліктів. Еволюційний підхід до конфліктів. Аналіз професійних компетенцій членів команди розробки програмних проектів та ефективного командоутворення. Управління конфліктами наукового проекту. Планування, управління, аналіз, реагування, та моніторинг конфліктів у проекті.

Тема 8. Фінансування проектів, фандрейзинг, та формування ділових відносин із спонсорами наукових проектів в системі охорони здоров'я.

Сутність, принципи та основні поняття фандрайзингу. Фандрайзингова діяльність та форми її підтримки. Фонди та гранти Визначення фонду.Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу. Планування фандрейзингової діяльності.

Ділові (комерційні) відносини зі спонсорами в період фандрайзингу. Донори та способи взаємодії з ними. Класифікація донорів. Типи та принципи ділових відносин. Бюджет та результат діяльності фандрайзингу. Основні методики роботи фандрейзера. Визначення функції фандрайзингу та основних його понять. Принципи, завдання, методи діяльності. Донори та способи взаємодії з ними. Правила успіху та причини невдач.

Тема 9. Вартість проектної ідеї-послуги медичного обслуговування та методика розрахунку собівартості послуги медичного обслуговування

Витрати проекту, їх класифікація. Кошториси і бюджет проекту. Організація матеріально-технічної підготовки проекту. Мета планування витрат проекту. Склад та методичні основи планування витрат періоду (адміністративних, витрат на збут та інших операційних витрат).

Поняття собівартості проектних робіт, її склад за економічними елементами та калькуляційними статтями. Метод покрокового розподілу витрат (step down). Методичні рекомендації з проведення розрахунків, які відображаються в калькуляції собівартості

об’єкта планування.

Планування ресурсів проекту. Оцінка вартості операцій. Розробка бюджету проекту. Аналіз ресурсів проекту. Контроль бюджету проекту.

Тема 10. Управління якістю проектів. Контролінг. Звітність Сертифікація

Забезпечення якості в управлінні проектами. Види і методи контролю якості. Система управління якістю проекту (з урахуванням стандартів ISO-9000). Комплексна система забезпечення якості продукції проекту. Сучасна концепція управління якістю TQM. Сутність управління якістю проекту та способи забезпечення якості проекту. Метод системного управління якістю. Єдина схема розробки і впровадження системи TQM. Витрати на забезпечення якості проекту. Інформаційні затрати. Процес структурування функції якості. Поточне управління якістю. Статистичні методи контролю якості. Контрольні карти.

Контроль ефективності впровадження проекту. Суть, мета і види контролю проекту. Методи контролю виконання проекту. Прогнозування остаточних витрат і терміну завершення проекту. Звітність проекту. Управління і контроль за змінами проекту. Контролювання виконання календарних планів та бюджетів підрозділів. Контроль часу та вартості виконання робіт. Відносні показники виконання робіт.

Звітність у системі контролю: завдання, принципи побудови, форма подання. Вимірювання та аналіз показників виконання проекту. Основні варіанти дій у випадку відхилень проекту від плану (знаходження альтернативних рішень, перегляд вартості, строків, змісту робіт, припинення проекту).

Сертифікація продукту як результат ідеї проекту. Суть, мета і види сертифікації. Методи та етапи проходження сертифікації. Поняття норми і стандартів. Міжнародна організація по стандартизації. Система стандартів ISO. Українська система норм. Сертифікація продукції. Закордонна система сертифікації. Роботи з підготовки і проведення сертифікації. Порядок проведення сертифікації. Об’єкти сертифікаційної діяльності. Технічна інспекція на місці виробництва робіт.

Тема 11. Організація процедури презентації та захисту проекту. Підсумкове заняття.

Створення портфоліо проекту для презентації: Опис проблеми, на вирішення якої спрямовано проект. Визначення мети, завдання, предмету та об’єкту, проекту аспіранта. Визначення границь зовнішнього та внутрішнього середовища дії проекту. Визначення наукової та практичної новизни проекту, в рамках обраного дослідження. Очікувані результати / зміни в період формування та реалізації проекту. Досвід з реалізації подібних проектів. Позиціонування проекту як індивідуальної наукової діяльності. Оприлюднення результатів дослідження. Захист індивідуального проекту.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Андрієнко О. Управління проектами в бізнес-об’єднаннях малих і середніх підприємств: посібник Київ: 2017. 77 с.
2. Блага Н. В. Управління проєктами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с. http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3870/1/%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0%20%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%94%D0%BA%D1%82%D0%B0%D0%BC%D0%B8.pdf
3. Бирюков В.С. «Системы менеджмента качества и аудит в учреждениях здравоохранения (теория и практика индустриализации медицинской

деятельности)». 2016. Київ: Освіта України. 334 с. ISBN 978-617-7241-74-3.
4. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедєва І. Ю. та ін. Управління проектами: навч. посіб. /за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
5. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. – Дніпропетровськ, 2016. - 53 с.
6. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
7. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: електронний навчально-методичний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Одеса: ОНМедУ, 2022. (укр. та англ. мовами)
8. Микитюк П. П. Управління проектами: Навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2014. 270 с. http://dspace.wunu.edu.ua/retrieve/19680/03_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.
9. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проектами: підручник Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
10. Управління проектами та ризиками: Навчальний посібник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. 196 с.

Додаткова:

1. Бушуев, С.Д. Управление проектами: Основы профессиональных знаний и система оценка компетентности проектных менеджеров: (National Competence
2. Когон К. Управління проектами /Кори Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд//, 2018. 240 с. Интернет ресурс: https://www.yakaboo.ua/upravlenie-proektami-1639980.html
3. Менеджмент та адміністративне управління: навчальний посібник /О.А. Мартинюк, Н.І. Серебряннікова. – Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. – 540 с. (31,39 д.а.).
4. Мартинюк О.А. Курдибанська Н.Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. - №6. С. 75-79.
5. Руководство к своду знаний по управлению проектом (Руководство PMBOK) / колектив авторов Project Management Institute, PMI. Шестое издание. Project Management Institute, 2017. 800 с.

1Електронні інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.html.
2. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: http://medstat.gov.ua/ukr/main.html.
3. Департаменті управління та контролю якості медичних послуг МОЗ України: офіційний веб-сайт. URL: https://moz.gov.ua/en/struktura.

4. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: http://medstat.gov.ua/ukr/statreports.html.
5. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int.
6. Лабораторія проблем економіки та управління в охороні здоров'я. URL: www.med122.com.
7. Медичний світ: професійна газета. URL: www.medsvit.org.
8. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії Мед-експерт. URL: http://medexpert.ua/ua/medichnij-zaklad/31-medichnij-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medychnoho-turyzmu-v-ukraini.
9. Медико - правовий портал. URL: http://103-law.org.ua.
10. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: https://moz.gov.ua/.
11. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: https://nszu.gov.ua/pro-nszu.
12. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/06/zb_zoz_17.xls.
13. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZ_SUITE_NPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089
14. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umj.com.ua.
15. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункових), оцінювання виконання індивідуальних завдань;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Аспірант бере активну участь у семінарському занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформувати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Аспірант вільно вирішує ситуаційні завдання (в т.ч. розрахункові), впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно

	інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Аспірант бере участь у семінарському занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Аспірант вірно вирішує ситуаційні завдання (в т.ч. розрахункові), але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірної інтерпретації отриманих даних, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Аспірант іноді бере участь в семінарському занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Аспірант не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Аспірант не бере участь у семінарському занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у семінарських заняттях, виконав індивідуальні завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійне опанування матеріалу декількох лекцій; підготовка до кожного семінарського заняття;
- самостійне виконання індивідуальних завдань, підготовка презентацій для захисту індивідуальних завдань.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам, завдання розроблено за рекомендованою структурою; аналіз ґрунтовний та самостійний, аспірант вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; здобувач формулює самостійні ґрунтовні судження, які підкріплені фактичними доказами та розрахунками, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Добре «4»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, за рекомендованою структурою із незначними порушеннями; аналіз самостійний, але містить незначні неточності; здобувач добре пояснює матеріал, формулює самостійні висновки; інформація у презентації подана переважно із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Задовільно «3»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, завдання частково розроблено; аналіз лише теоретичний, описовий та містить неточності; аспірант пояснює матеріал не впевнено, формулює лише загальні висновки (або взагалі не може їх сформулювати), інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.
Незадовільно «2»	Індивідуальне завдання не виконано. Не зараховуються індивідуальні завдання та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв’язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.